

HET PARANORMALE

Kees Slijkerman

Hoe moet je omgaan met paranormale en occulte verschijnselen? Daarover ging de vormingsdag die 20 mei 2000 in Haarlem werd georganiseerd door de werkgroep 'Dienst van genezing en pastoraat' van de Katholieke Charismatische Vernieuwing. Spreker was pater J.M. Touw uit Vaals, een van de weinige katholieke deskundigen die zowel natuurwetenschappen, als ook theologie en parapsychologie hebben gestudeerd.

In zijn klooster is hij sinds enige jaren prior en econoom waardoor hij helaas weinig tijd meer over heeft voor pastorale hulp aan paranormaal begaafden en mensen die een exorcist zoeken. Dit artikel is gebaseerd op zijn inleiding.

Een missionaris in Tanzania had de paragnost Tholen leren kennen tijdens zijn verblijf in Nederland. Vanuit zijn missiepost consulteerde hij Tholen schriftelijk. Zo stuurde hij twee luchtfoto's van de omgeving en vroeg waar er water te vinden was. Tholen stuurde de foto's terug met op één een kruisje: graaf hier! Met behulp van een boorspecialist werd op 23 meter diepte water gevonden, hoewel de specialist eerder gezegd had hier nooit water te zullen vinden. Wat te denken van zulk een paranormaal verschijnsel?

PARANORMAAL

Veel christenen gaan uit van een tweedeling, een twee-rijken-leer waarbij de wereld is verdeeld in een rijk van God en een rijk van Satan. Alle vreemde krachten, vermogens en andere verschijnselen die niet God als bron hebben, komen dan uit de koker van Satan. Alternatieve genezers worden vanuit deze visie al gauw afgewezen. In deze opvatting gaat men er ook van uit dat de schepping door de zondeval helemaal verdorven is. Er is niets goeds meer in. Vreemde krachten die in de schepping aanwezig zijn, zijn dus ook niet goed. Deze leer is in strijd met de rooms-katholieke opvatting die er van uitgaat dat de natuur door de zondeval wel is aangetast maar niet totaal verdorven. De natuur heeft een eigenstandigheid. Natuurlijke verschijnselen zijn op zich neutraal. Je hoeft je niet bij alles af te vragen: is de duivel hier aan het werk of God?

WAT IS PARANORMAAL?

Paranormale verschijnselen komen binnen en buiten de Kerk voor. We noemen iets paranormaal - letterlijk: 'naast het normale' - als het niet past in ons alledaagse of wetenschappelijke wereldbeeld. We beschouwen het als onverklaarbaar, buitenzintuiglijk of buitengewoon. Denk daarbij zowel aan het bewegen van dingen op afstand, paragnosten en magnetiseurs alsook aan wonderlijke dingen die bekend zijn uit de levens van heiligen en bij de charismatische vernieuwing: stigmata, voorstellingen, genezingen, door de lucht zweven, woorden van kennis en lange tijd zonder voedsel kunnen leven.

Alle paranormale verschijnselen (*op zich neutraal*) kunnen in combinatie met allerlei occulte en spiritistische toestanden (die *niet* neutraal zijn) aanleiding geven tot een grote verscheidenheid van verschijnselen, bijvoorbeeld waarzeggerij, magie of bezetenheid.

HOE MOET JE DIT ZIEN?

'Bedenk dat alle waarneembare fenomenen als beleefde verschijningsvormen natuurlijk zijn. Ook paranormale fenomenen zijn in hun verschijningsvorm met de zintuigen waarneembaar en als zodanig natuurlijk, de bovennatuur echter is niet direct zintuiglijk waarneembaar.' Met deze stelling gaf pater Touw een belangrijke interpretatiesleutel in handen. Hier volgt zijn uitleg.

De verschijnselen die we voelen, zien, horen en ruiken via onze zintuigen, doen zich voor in de natuur. Het zijn natuurlijke verschijnselen. Alles wat we met onze zintuigen waarnemen is natuurlijk. De geestelijke wereld kunnen we niet met onze ogen zien. Hooguit kunnen we vanuit onze waarnemingen (natuurlijk) concluderen dat hier 'meer' aan de hand is (bovenna-

tuurlijk, goddelijk, duivels), want natuurlijke verschijnselen kunnen een oorzaak hebben in de bovennatuur.

Een voorbeeld uit de praktijk van de charismatische vernieuwing:

In een eucharistieviering zegt iemand: 'Ik heb de indruk dat hier een man van middelbare leeftijd is met erge pijn in de rechter knie. Hij voelde daar tijdens de consecratie een warmte. Ik denk dat de Heer hem wil genezen.'

We noemen dit 'een woord van kennis'. Wat we horen is niet bovennatuurlijk. Het is de gewone stem van een mens, het is gewoon Nederlands. Ook de innerlijke ervaring van de persoon die spreekt is 'natuurlijk'. De vraag is of dit woord, deze kennis, een bovennatuurlijke goddelijke oorsprong heeft.

VIER NIVEAUS

Pater Touw stelde dat je bij elk paranormaal verschijnsel vier verschillende vragen kunt stellen. Hij onderscheidt vier niveaus.

Eerste niveau: wat we waarnemen, het verschijnsel zelf.

Tweede niveau: de interpretatie (wat het is).

Derde niveau: de beoordeling en zingeving.

Vierde niveau: hoe ermee omgaan (pastoraal).

Op de eerste twee niveaus speelt de vraag of iets wel paranormaal is. Het zou ook een normale goocheltruc, een verkeerde waarneming of een zinsbegoocheling kunnen zijn.

Pas op het derde en vierde niveau kijk je of iets goed, neutraal of slecht is, occult, goddelijk, schadelijk, zinvol of onschuldig.

PSYCHE EN HET ONBEWUSTE

Hoe gaat dat eerste niveau in zijn werk? We krijgen normaal alle informatie binnen via onze zintuigen. Maar bij de paragnosie gaat het om informatie die op paranormale wijze (dus niet via de zintuigen) verkregen is. De informatieoverdracht vindt niet op lichamelijk niveau (de zintuigen)

plaats en is ook niet zuiver geestelijk. Het betreft een tussenniveau tussen lichaam en geest. Pater Touw noemt dit 'het gebied van de psyche, een tussengebied tussen het lichamelijke en het geestelijke'. De psyche omvat ook het onbewuste deel van onszelf, ons 'onderbewustzijn'.

Hoe ontdek je nu of iets uit je eigen psyche komt of juist van buiten?

'Ons onderbewustzijn is veel creatiever dan we denken'. Als voorbeeld noemde hij het automatisch schrift. Dat is aan te leren. Je kunt er een cursus voor volgen (niet aanbevolen). Je moet je geest helemaal leegmaken en dan kan de pen die je vasthoudt gaan schrijven. Je schrijft, in een handschrift dat jou vreemd is, dingen die je niet zelf bewust bedacht hebt. Dat worden 'psychomotorische automatismen' genoemd. Je hebt zelf de indruk dat iemand anders via jouw hand iets opschrijft. Maar volgens pater Touw komt veel van dit automatisch schrift in feite uit wat in je geheugen en in je 'onderbewustzijn' ligt opgeslagen.

Wat pater Touw in zijn inleiding zei over automatisch schrift leverde verschillende vragen op, mede omdat bijvoorbeeld Vasula zegt via automatisch schrift boodschappen van God door te geven. Voor gelovigen die zich gesticht voelen door Vasula's boeken ligt hier dus een probleem. Toch hoeft dit misschien geen probleem te zijn als we beseffen dat het niet het belangrijkste is, of deze geschriften van God komen of uit haar zelf. Het is bij het lezen de vraag of het ons dichter bij Christus brengt of niet.

Het grote bezwaar tegen automatisch schrift is volgens pater Touw: dat je je geest er helemaal leeg voor moet maken. (Dat is ook het eerste bezwaar tegen het zogenaamde Ouija-spel, het glaasje schuiven.) 'Daarmee zet je de poort naar het onbewuste open, en dan kan alles spaak lopen omdat het onbewuste naar boven kan komen. God heeft het onbewuste niet voor niets als onbewust geschapen.'

Door je geest leeg te maken wordt je een willoos instrument. Wil God je zó gebruiken? De Heilige Schrift is in ieder geval níet zo tot stand gekomen.

We mogen in onze tweezijdige relatie met God onze geest bewust verenigen met Gods Geest. Je geest leegmaken is iets anders.

BEOORDELING

Voor de uiteindelijke beoordeling stelde pater Touw vier grenzen aan het paranormale:

a. Psychohygiëne: afwijzen wat psychisch schadelijk is.

b. Geloof: afwijzen wat tegen het geloof is: bijgeloof, occultisme en spiritisme.

c. Moraal: nooit de verantwoordelijkheid voor eigen daden opgeven door bijvoorbeeld (diep-

te)trance of mediamiek (=via een medium iets oproepen).

d. Pastoraal: het goede werkt bevrijdend, het kwade werkt verslavend. God maakt vrij, de duivel dwingt.

VRAGEN

Hebt u naar aanleiding van dit artikel vragen, dan kunt u bellen naar Karel Pouwels, tel.0411-643725.

Op deze dag zijn nog vele andere (paranormale) onderwerpen aan bod gekomen en het is onmogelijk daar in dit artikel op in te gaan. De

lezingen zijn opgenomen en op drie cassettes verkrijgbaar op het Dienstencentrum: info@kcv-net.nl

Prijs per cassette exclusief porto: f 7,50.

1. Het paranormale in het algemeen. Cassettenr. 2009
2. Misvormingen van het paranormale: occultisme en spiritisme. Cassettenr. 2010.
3. Vragen en antwoorden. Cassettenr. 2011.

© Dit artikel is gepubliceerd in Bouwen aan de Nieuwe Aarde, september 2000.

Besteladres: info@kcv-net.nl

Meer over het paranormale op www.stucom.nl:

In de rubriek *Demonen en magie, occult of 'gewoon' paranormaal?*

0148 **BOEKJE: Onderscheiding der geesten - pater drs. J.M. Touw, 27 - 29 januari 2006**

Katholieke onderscheiding van buitengewone verschijnselen, openbaringen, alternatieve geneeswijzen, magie, hekserij en occultisme

0048 **Demonologie en magie**

Dit is een van de weinige officiële rooms-katholieke kerkelijke publicaties over demonen en magie, een pastorale brief van de r.k. bisschoppenconferentie van Toscana, Italië.

Dit document 0019 op www.stucom.nl